

جزوه علوم و فنون دوازدهم انسانی
مبحث: نکات مهم درس اول (بخش دو)

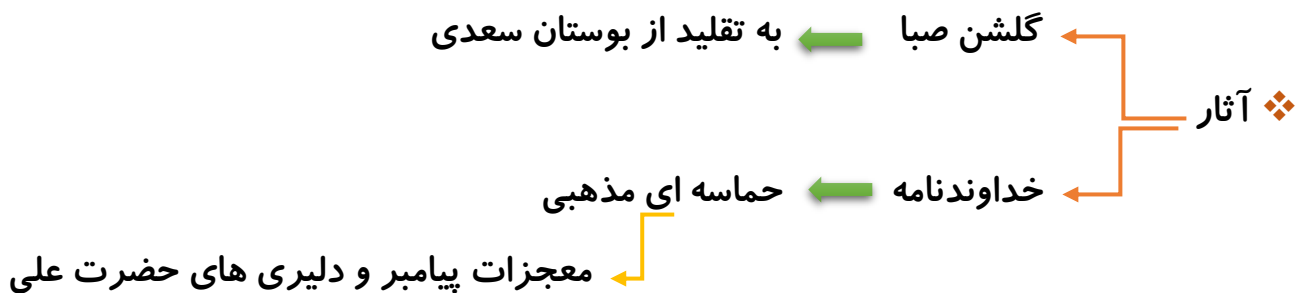
صبای کاشانی

❖ فتحعلی خان صبای کاشانی

❖ پرچمدار بازگشت ادبی

❖ شاخص ترین شاعر دوره

❖ دست داشتن در مثنوی، قصیده و غزل

خردآفرین، آفرینش نگار

❖ به نام خداوند بینش نگار

نشاط اصفهانی

❖ میرزا عبدالوهاب نشاط

❖ مهارت در نظم و نثر فارسی

❖ مجموعه آثار منظوم و منثور او ← گنجینه نشاط

❖ دارای قصاید بلندی

❖ کم نظیر در غزلسرایی

جهان و هرچه در او، جز به کام خویش ندیدم

❖ هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم

اواسط دوره قاجار

- ❖ مطرح شدن و مباحثی در مورد علل شکست و عقب افتادگی ایران در جامعه
- ❖ انتقاد از شعر دوره بازگشت
- ❖ پدید آمدن موضوعات جدید در جامعه
- ❖ وارد شدن اصطلاحات و لغات غربی به شعر
- ❖ شعر به میان مردم آمد ← صدای فریاد آنها شد
- ❖ توجه به محتوا بیش از صورخیال و جنبه های شاعرانه
- ❖ ایجاد تغییراتی در شعر برای جای دادن مطالب و مسائل جدید
- ❖ سفرشاهان قاجار به فرنگ ← آشنایی با تحولات جهانی
- ❖ اندیشه روشنفکران و تحصیل کردگان + تحولات سیاسی اجتماعی + انتشار افکار آزادی خواهانه

ایجاد حرکتی ضد استبداد و هم ضد استعمار

صدور فرمان مشروطیت با امضای مظفرالدین شاه در سال ۱۳۲۴ ه . ق

عوامل مؤثر در بیداری جامعه

۱. تأثیر جنگ های نافرجام ایران و رو
۲. توجه مردم به واقعیت ها و امکانات فنی دنیای جدید
۳. کوشش های عباس میرزا، ولیعهد فتحعلی شاه، در روی آوردن به دانش و فنون نوین
۴. اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل
۵. رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی و ترجمه و نشر کتاب های غربی
۶. تأسیس مدرسه دارالفنون به فرمان امیرکبیر و آموزش دانش های نوین در آن

وضعیت عمومی زبان و ادبیات

❖ شعرای آزادی خواه + گروهی از روشن فکران ← نقد شرایط موجود
↓
مخالفت دولت

* ملک الشعرای بهار

* نسیم شمال

* میرزا فتحعلی آخوندزاده

* عبدالرحیم طالبوف

* میرزا آقاخان کرمانی

پدید آمدن ادبیات بیداری یا مشروطه

❖ گویای اوضاع سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی

آزادی

وطن

قانون خواهی

مبارزه با استبداد و استعمار

حقوق اجتماعی

برانگیختن احساسات ملی و میهنی

توجه به فراگیری علوم جدید

پیکار با بیگانه و بیگانه خواهی

انتقاد از نابسامانی ها

نفی عقاید خرافی در جامعه

حقوق زنان

❖ ظهور مفاهیمی نو

❖ برگزیدن زبان محاوره

۱. برقراری ارتباط با توده مردم

۲. قابل فهم تر بودن

۳. انتقال مفاهیم جدید با زبانی ساده

شکل گیری نهضت ساده نویسی همراه با نهضت آزادی خواهی

شعر = بیان هنرمندانه واقعیات و وسیله ای برای بهبود زندگی

قرار گیری در اختیار مردم از طریق روزنامه ها و مطبوعات

نکته!!

تمرکز عمده فعالیت های سیاسی و مطبوعاتی در تهران

جلوه بیشتر شعر و ادب هم در پایتخت

روزنامه نسیم شمال را که سید اشرف الدین در رشت منتشر می کرد، مردم تهران بیشتر می خواندند.

بعد از تهران، تبریز از بازار سیاسی و مطبوعاتی پررونقی برخوردار بود.